

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

Blesovce

NA OBDOBIE 2015 - 2020

Verzia 1.0

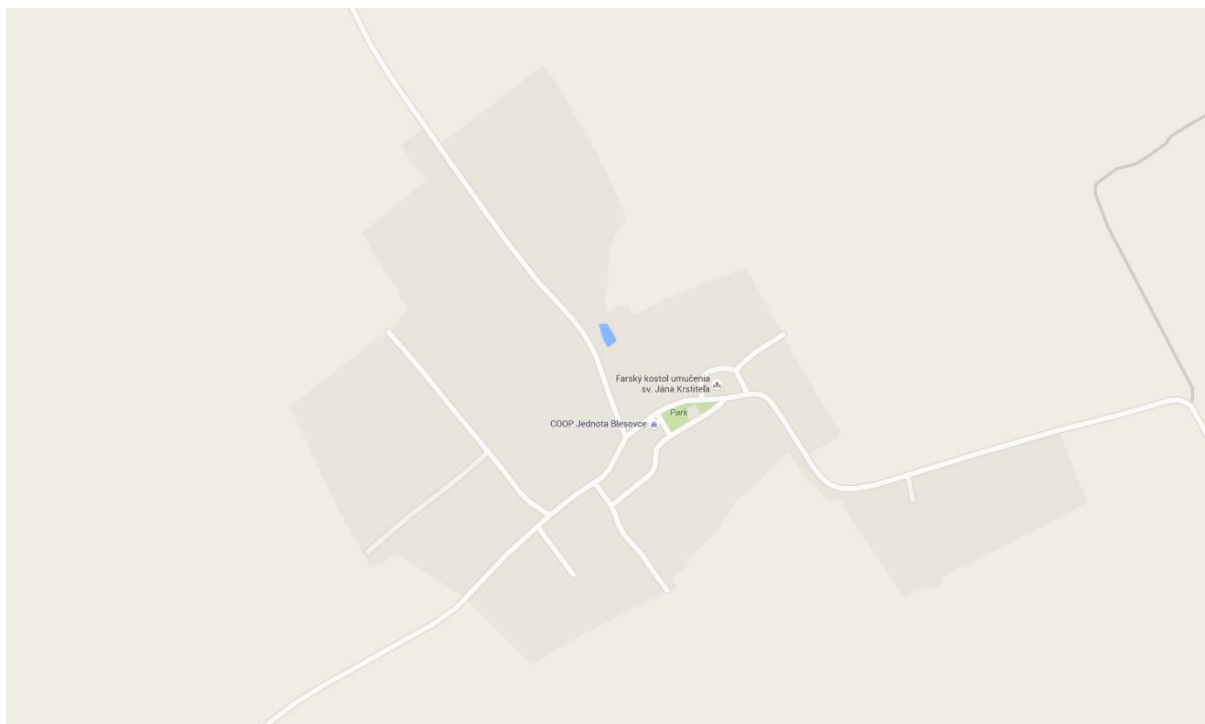
Vypracoval: Kolektív Európskeho inštitútu regionálneho rozvoja, n.o.

Blesovce 1.12.2015

Letecký pohľad na obec Blesovce

zdroj: www.blesovce.sk

Mapa obce Blesovce

zdroj: www.google.sk

Obsah

Úvod

1. Analytická časť

- 1.1. **Základná charakteristika obce**
- 1.2. **Ekonomický potenciál**
- 1.3. **Životné prostredie**
- 1.4. **Technická infraštruktúra**
- 1.5. **Analýza obecných financií**
- 1.6. **PHSR VÚC Nitra**

2. Strategická časť

2.1 SWOT analýza

- 2.1.1 Technická infraštruktúra
- 2.1.2 Sociálna infraštruktúra
- 2.1.3 Školstvo, šport a kultúra
- 2.1.4 Podnikanie a služby
- 2.1.5 Cestovný ruch
- 2.1.6 Životné prostredie

3. Programová časť

3.1. Akčný plán priorít obce

- 3.1.1. Akčný plán v oblasti technickej infraštruktúry
- 3.1.2. Akčný plán v oblasti sociálnej infraštruktúry
- 3.1.3. Akčný plán v oblasti školstva, športu a kultúry
- 3.1.4. Akčný plán v oblasti podnikania a služieb
- 3.1.5. Akčný plán v oblasti cestovného ruchu
- 3.1.6 Akčný plán v oblasti životného prostredia

4. Realizačná časť

4.1 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu

Záver

Úvod

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len PHSR) je vypracovaný v zmysle Zákona č.503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Program poskytuje priestor pre rozvoj, overenie a aplikovanie nových integrovaných prístupov pri praktickej realizácii podnikateľských zámerov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý programový dokument, ktorého cieľom je sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a zároveň je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, prípadne rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia, kultúrneho dedičstva a pod. Je to skôr koncepčný ako analytický dokument. Jeho základom je jasné vymedzenie hlavných problémov, ktoré sú pre hospodársky a sociálny rozvoj daného konkrétneho územia spoločné, a vytýčenie opatrení, ktoré by mali prispieť k riešeniu týchto problémov.

Základom jeho vypracovania a uvádzania do života obce je spolupráca kľúčových subjektov v katastrálnom území obce Blesovce v partnerstve, ktoré predpokladá participáciu širokého spektra inštitúcií : samosprávu obce, zástupcov štátneho a verejného sektora, podnikateľskú sféru, sociálnych partnerov i mimovládne organizácie.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je tiež východiskom tvorby územnoplánovacej dokumentácie, ak ju obec nemá, alebo jej aktualizácie, ak už existuje.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je ale predovšetkým „živý“ dokument, ktorý síce stanovuje základné body smerovania obce spolu s konkrétnymi cieľmi a úlohami, avšak v priebehu realizácie rozvojových aktivít je možné zareagovať na všetky nové aktivity, ktoré neustále vznikajú.

Obsah a cieľ programu:

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Blesovce na obdobie 2015 – 2020 je zložený zo štyroch základných častí : analytickej, strategickej, programovej a realizačnej časti.

1. Analytická časť

Analytická časť založená na databáze informácií a ukazovateľov obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie (VÚC) a odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce.

2. Strategická časť

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifík a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

3. Programová časť

Programová (plánovacia) časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce/obcí/VÚC, t. j. obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike minimálne na úroveň opatrení a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami projektov.

4. Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

1. Analytická časť

1.1 Základná charakteristika obce

Obec Blesovce leží v severnej časti Nitrianskeho kraja, v strednej časti sprašovej Nitrianskej pahorkatiny, ktorá na západe susedí s Považským Inovcom. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1210.

Administratívne je obec súčasťou tribečsko-inoveckého regiónu a je zaradená do obvodu Topoľčany, územného celku Nitrianskeho samosprávneho kraja a do NUTS II Západné Slovensko.

Obec leží 14 km od okresného mesta Topoľčany, 5 km od obce Bojná, kde sa nachádza najbližšia základná a materská škola a najbližšie zdravotnícke centrum.

Dopravná dostupnosť územia je zabezpečená vedľajšou cestou, cez obec neprechádza železničná sieť. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v 14 km vzdialenej obci Radošina.

Kód obce	542709
Názov okresu	Topoľčany
Názov kraja	Nitriansky
Štatút obce	obec
PSČ	956 05
Telefónne smerové číslo	038
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1246
Nadmorská výška stredu obce - mesta v m	232
Celková výmera územia obce [ha]	644
Hustota obyvateľstva na km ²	34

Vzdialenosť obce od okresného, krajského a hlavného mesta je nasledovná:

- Blesovce - **Topoľčany** 14 km
- Blesovce - **Nitra** 41 km
- Blesovce - **Bratislava** 113 km

Vzdialenosť obce od ostatných pólů rozvoja regionálneho a národného významu:

- Blesovce - **Partizánske** 34 km
- Blesovce - **Bánovce nad Bebravou** 36 km
- Blesovce - **Trenčín** 73 km
- Blesovce - **Prievidza** 66 km
- Blesovce - **Piešťany** 26 km

Zánik Veľkej Moravy spôsobil, že sa Slovieni, predkovia dnešných Slovákov, dostali do područia kmeňového zväzu Maďarov na čele s náčelníckym rodom Arpádovcov okolo polovice 10 storočia za vlády Štefana I. (997 – 1038) bolo už celé Ponitrie súčasťou uhorského štátu. Okolie Blesoviec bolo v tom čase bohato osídlené. Usadlíkov prilákali priaznivé prírodné podmienky a úrodnosť pôdy.

Názov obce Blesovce pochádza od osobného mena Bles- jedného z príslušníkov šľachtického rodu Branč-Lipovnických, ktorých dedina patrila v 12. a 13. storočí. Najstaršou zmienkou je listina z roku 1210. Tomuto rodu patrili dediny Vozokany, Lipovník, Blesovce, Hajná Nová Ves a Čížovec pri Bojne. Prvá písomná zmienka o obci Blesovce je z roku 1246. Obec Blesovce disponuje atraktívnymi prírodnými podmienkami, predovšetkým vďaka okolitým leso, ktoré slúžia na relax, prechádzky, oddych a zber húb. Z obce je možný výstup na Marhát. V Blesovciach chýbajú ubytovacie a stravovacie zariadenia, ale do budúcnosti sa plánuje s ich vytvorením.

V 16. a 17. storočí sa upevňovala moc šľachtických stolíc, ktoré mali právomoc rozhodovať i o sťahovaní poddaných. Už v prvej polovici 17. storočia prevládalo dedičné – večné poddanstvo. Robota sa stále neoddeliteľnou súčasťou feudálnej renty a zemepáni ju stále zvyšovali, z úrody sa vyberal i cirkevný desiatok. Blesovce sú v tomto období známe i svojím vinohradníctvom. Citelné straty utrpelo tureckým pustošením.

Od konca 16. storočia sa v Blesovciach vystriedalo viacero vlastníkov. Patrili k nim šľachtické rody Beréniovcov, Očkaiovcov, Príleskovcov, Ujfalušiovcov, Zerdáhelyovcov.

Podľa sčítania ľudu z roku 1919 mala obec 368 obyvateľov, v nasledujúcich rokoch počet obyvateľov mierne stúpala. Živil sa hlavne poľnohospodárstvom. V dvadsiatich rokoch bola založená ovocná škôlka. Okolo roku 1935 sa začali pestovať šípové ruže.

V prvých dvoch povojnových obdobiach sa postavilo v obci 37 nových rodinných domov, niekoľko verejnoprospešných budov, na prvom mieste kultúrny dom, občania ho postavili svojpomocne v rokoch 1954 – 1959, ďalej to bola hasičská zbrojnica 1960 – 1965, generálna oprava školy 1961, vybudovanie asfaltových ciest 1967, stavba rímskokatolíckej fary a ohrady cintorína 1968. v sedemdesiatych rokoch prístavba kultúrneho domu 1970 – 1972, stavba domu smútku na cintoríne 1973 – 1975. v roku 1970 bolo vybudované neónové verejné osvetlenie. Po zrušení školy sa obyvatelia rozhodli, že ju prestavajú na materskú škôlku 1978. napokon pre nedostatok financií ale i času sa časť budovy využívala ako klub mladých a knižnica. Športový život oživil hlavne futbal, ktorý sa hrával „ Za lipou“, kde si športovci vybudovali druhé futbalové ihrisko okolo roku 1962 a v rokoch 1984 – 1986 si na ňom postavili aj kabíny.

Demografická situácia

Počet obyvateľov k 31.12.14 spolu	357
muži	157
ženy	159
deti	41
Predproduktívny vek (0-15) spolu	41
Produktívny vek (15-54) ženy	95
Produktívny vek (15-59) muži	125
Poproduktívny vek (55+Ž, 60+M) spolu	96
Počet sobášov	1
Počet rozvodov	0

Obec Blesovce sa s celkovým počtom obyvateľov 357 (k 31. 12. 2014) zaraďuje medzi malé obce okresu Topoľčany. Vo vývoji počtu obyvateľov od roku 2010 do roku 2014 sa nezaznamenal výraznejší nárast počtu obyvateľov. Pri porovnávaní rokov 2010 a 2014 sa počet obyvateľov v obci zvýšil o 3,5 %. Vývoj počtu obyvateľstva v obci možno charakterizovať ako stabilizovaný.

Počet živonarodených spolu 2014	3
muži	2
ženy	1
Počet zomretých spolu	5
muži	3
ženy	2
Celkový prírastok (úbytok) obyv. spolu	- 4
muži	- 3
ženy	- 1

Záporné hodnoty prirodzeného prírastku môžu mať z dlhodobého hľadiska nepriaznivý vplyv na vekovú štruktúru obce. Problém prirodzeného prírastku je veľkým problémom vidieckych obcí na celom Slovensku, a tento problém možno badať aj v obci Blesovce. Tento problém je spôsobený nedostatočnou motiváciou mladých ľudí usadiť sa na vidieku a slabou ponukou a kvalitou služieb.

Veková štruktúra obyvateľov

Okrem vývoja celkového počtu obyvateľov je nutné venovať pozornosť vekovým charakteristikám obyvateľstva, ktoré vypovedajú o „starnutí“, resp. „mladnutí“ obce.

Jednoznačnú prevahu má v obci obyvateľstvo v produktívnom veku, ktoré tvorí takmer 59 % z celkového počtu obyvateľov. V roku 2014 prevládali obyvatelia v poproduktívnom veku nad obyvateľmi v predproduktívnom veku o 5 %. V každom sledovanom roku sa výrazne prejavuje prevaha poproduktívnej zložky nad predproduktívnou, na základe čoho sa veková štruktúra obce hodnotí ako regresívna.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Obec Blesovce je charakterizovaná nižšou vzdelanostnou úrovňou, keďže dominantné postavenie majú obyvatelia so základným vzdelaním a so stredoškolským vzdelaním bez maturity.

Takáto nepriaznivá vzdelanostná štruktúra je s najväčšou pravdepodobnosťou spôsobená odchodom mladých a vzdelaných ľudí do miest a zahraničia, pretože v obci a jej blízkom okolí nenachádzajú uplatnenie na trhu práce. Vysokoškolsky vzdelaní obyvatelia tvoria 3 % z celkového počtu obyvateľov a za posledné roky sa ich počet zmenil.

Náboženská štruktúra obyvateľstva

Z náboženského hľadiska možno obec tiež charakterizovať ako jednoliatu, keďže vysokú prevahu majú obyvatelia hlásiaci sa k rímsko-katolíckej cirkvi (88%). Obyvatelia evanjelického vierovyznania tvoria 10 % a iného vyznania tvoria 2 %, nezistené vierovyznanie bolo u 4 obyvateľov.

1.2 Ekonomický potenciál

Ekonomicky aktívna zložka obyvateľstva je tvorená 211 obyvateľmi (89 žien, 122 mužov). Ekonomicky aktívne obyvateľstvo predstavuje 60 %-ný podiel na celkovom počte obyvateľov.

Ekonomická aktivita obyvateľstva je sústredená najmä v sekundárnom a terciárnom sektore. Sekundárny sektor zamestnáva 53 % EAO a terciárny sektor 37 % EAO. V terciárnom sektore prevládajú pracujúci v trhových službách nad pracujúcimi vo verejných službách. Primárny sektor sa na zamestnanosti podieľa 10 %. Denne za prácou odchádza 120 obyvateľov, z čoho najviac obyvateľov dochádza do okresného mesta Topoľčany a do blízkych miest Partizánske a Bánovce nad Bebravou a vysoký podiel dochádzajúcich obyvateľov je zaznamenaný v kategórii iné.

Stavebníctvo, bytová výstavba

Obytná zástavba je z funkčného hľadiska najrozšírenejšou formou, ktorá predstavuje až 60% všetkých podlažných plôch. Obytná výstavba je sústredená do rodinných domov. Podľa výsledkov sčítania obyvateľov v roku 2011 sa v obci nachádzalo 161 rodinných domov, z toho 135 trvalé obývaných.

Stavebný rozvoj obce je možný jednak v zastavanom území, ako i rozšírením zastavaného územia. Takýmto spôsobom je možné prilákať nových obyvateľov a vytvoriť predpoklad pre celkový rozvoj obce. Vzhľadom na malú vzdialenosť od krajského mesta a výbornú dostupnosť je možnosť výstavby zaujímavá pre obyvateľov miest Topoľčany, Piešťany a Nitra.

Spolupráca

Členstvo v mikroregióne - „Združenie obcí pod Marhádom“ môže zjednodušiť riešenie problémov v danom regióne a umožní realizáciu väčších a spoločných projektov s možnosťou čerpania dotácií a prostriedkov od štátu a EÚ.

Ďalej ide aj o združenie obcí TIR (Tribečsko - inovecký región).

Miestna akčná skupina OZ Mikroregión RADOŠINKA je partnerstvo zástupcov verejného, súkromného a občianskeho sektora, ktoré pôsobí na území 30 obcí.

Priemysel, malé a stredné podnikanie

Podnikateľská aktivita na území obce nie je výrazná, čo môže byť spôsobené nedostatkom výrobných zdrojov. Podnikateľskú činnosť vykonávajú 3 spoločnosti, ktoré spolu zamestnávajú 19 ľudí.

Podnikateľské aktivity sú zamerané na poskytovanie služieb predajom potravín, rozličného tovaru a pohostinské služby.

Pôdohospodárstvo

Keďže prírodné podmienky v danej oblasti umožňujú dobrý rozvoj poľnohospodárstva, a to rastlinnej aj živočíšnej výroby, poľnohospodárstvo bolo už oddávna ťažiskovým zdrojom živobytia pre miestnych obyvateľov.

Okres Topoľčany má výborné podmienky pre poľnohospodársku výrobu. Z celkového výmeru územia okresu tvorí poľnohospodárska pôda 64 %. Úrodnosť pôd je vysoká, čo vyplýva zo skutočnosti, že v okrese sú významne zastúpené hlavne hnedozeme, ale aj čiernozeme a čiernece.

Poľnohospodárske družstvo nachádzajúce sa v obci, zamestnáva 8 pracovníkov v rastlinnej a živočíšnej výrobe. Rastlinná výroba hospodári na 421 Ha ornej pôdy so zameraním na obiloviny a kukuricu (60%), olejninu (15%), strukoviny (5%), repa a okopaniny (10%) a zbytok krmoviny. Chov hovädzieho dobytku má klesajúcu tendenciu. Lesné porasty sa v obci nachádzajú a sú obhospodarované pozemkovým spoločenstvom Lipoles.

Cestovný ruch

Z hľadiska hospodárskeho i sociálneho rozvoja má pre každé sídlo význam cestovný ruch mestského významu. Pod týmto cestovným ruchom rozumieme formu pobytu návštevníkov v obci, ktorého hlavným cieľom je získať zážitok z návštevy. Pri mestskom cestovnom ruchu ide o formu menej pokojného oddychu, pričom typickým motívom účasti na ňom je snaha dozvedieť sa niečo nové, rozšíriť svoj informačný obzor, zmeniť každodenný spôsob života, zabaviť sa, dobre sa najesť, užiť si.

Obec Blesovce disponuje atraktívnymi prírodnými podmienkami, predovšetkým vďaka okolitým lesem, ktoré slúžia na relax, prechádzky, oddych a zber húb. Obec je tiež známa pestovaním šípových ruží.

Z kultúrno-historických pamiatok je významný rímsko-katolícky kostol, ktorý bol v 18. storočí barokovo a v 19. storočí empírovo upravený. Pre športové vyžitie, oddych a relax je k dispozícii futbalové ihrisko. V katastri obce sa tiež nachádzajú studne, ktoré po rekonštrukcii môžu byť atraktívne pre miestnych obyvateľov ako aj turistov.

V Blesovciach chýbajú ubytovacie a stravovacie zariadenia, ale do budúcnosti sa plánuje s ich vytvorením.

Cestovný ruch môže byť motivovaný pracovne (obchodný) alebo turisticky (kultúrny, vzdelávací, zdravotný, návšteva príbuzných a známych). Obec Blesovce susedí s obcou Bojná, v ktorej sa nachádza významné kultúrno-historické nálezisko „VALY“. V blízkosti sa nachádza významná kultúrna a prírodná pamiatka rotunda „Jurko“ a vyhliadková veža na Marháte. Tie by mohli napomôcť k rozvoju cestovného ruchu a rekreácie.

Obec Blesovce by pre rozvoj cestovného ruchu mala spĺňať tri základné podmienky:

- existencia primárnej ponuky (prírodné podmienky a kultúrno-historický potenciál) v takom rozsahu a kvalite, ktorá je príťažlivá a vyvoláva návštevnosť obce,
- komunikačná dostupnosť, ktorá umožňuje prístup do obce a pohyb za jeho atrakciami,
- vybavenosť zariadeniami, ktoré umožňujú pobyt v obci a návštevu jeho atraktivít.

Pre existenciu a rozvoj cestovného ruchu v akomkoľvek sídle je nevyhnutné vypracovať koncepciu jeho rozvoja. Tá sa tvorí na základe analýzy a zhodnotenia potenciálu sídla a súčasne sa zameriava na zisťovanie záujmu miestneho obyvateľstva o rozvoj cestovného ruchu. Cieľom takejto koncepcie by malo byť vytvorenie všeobecného produktu „obec“ s vlastnou značkou a diferencovanou ponukou, ktorá by obstála v konkurencii na trhu cestovného ruchu.

1.3 Životné prostredie

Na základe aktualizovanej Environmentálnej regionalizácie Slovenska, ktorú uskutočnila Slovenská agentúra životného prostredia, sa zaraďuje celé územie obce do 2. stupňa kvality. V obci sa nenachádzajú žiadni významní znečisťovatelia, ktorí by ohrozovali kvalitu životného prostredia.

Ekologická stabilita územia je veľmi nízka, koeficient ekologickej stability je 0,21, čo znamená, že územie je nadpriemerne využívané so zreteľným narušením prírodných štruktúr a základné ekologické funkcie musia byť stále nahradzované technickými zásahmi. Na území katastra obce sa nenachádzajú žiadne významné biokoridory ani biocentrá.

Obec má príjemný a upravený estetický vzhľad. Veľkou devízou územia obce je tiché, zdravé a príjemné prostredie pre bývanie, čo je spôsobené aj nižšou intenzitou dopravy, a tým menšou hlučnosťou a prašnosťou prostredia.

Prírodné pomery

Prírodno-geografické podmienky majú v štruktúrovaní priestorového ekonomického systému zvláštny význam. Ovplyvňujú ekonomický rozvoj v priestore tým, že vytvárajú podmienky pre lokalizáciu ekonomických činností, vplývajú na formovanie sídelnej štruktúry a ovplyvňujú spôsob života obyvateľov v regióne.

Geomorfologické a geologické podmienky

Podľa regionálneho geomorfologického členenia Slovenska je kataster obce Blesovce súčasťou Nitrianskej pahorkatiny, pri severovýchodnom úpätí Považského Inovca, na hornom toku Doliny. Stred obce má nadmorskú výšku 232 m n. m., kataster 194 – 277 m. Oblasť, do ktorej spadá obec Blesovce, je charakterizovaná odlesneným mierne členitým pahorkatinným reliéfom s pozdĺžnymi úvalmi a rozčlenenými chrbtami. Geologický podklad tvoria mlado-treťohorné uloženiny, pokryté sprašovými hlinami.

Geologický podklad tvoria v južnej odlesnenej časti katastra mladotret'ohorné usadeniny pokryté sprašovými hlinami. Severnú časť tvoria na juhovýchodných svahoch Považského Inovca kryštallické horniny a bridlice.

Hydrologické podmienky

V severnej časti katastrálneho územia obce Blesovce pramenia dva vodné toky pretekajúci obcou – Dolina a Prihonský potok. Od prameňa tečie juhovýchodným smerom cez intravilán obce a pokračuje južným smerom do obce Hajná Nová Ves. Cez obec pretekajú v celkovej dĺžke 2,8 km.

Klimatické podmienky

Z klimatického hľadiska patrí územie obce do teplej oblasti, okrsku teplého mierne suchého, s miernou zimou a priemernou ročnou teplotou 9,2 °C. Priemerné teploty v júli dosahujú hodnotu 18 – 19 °C a v januári -2 – -3 °C. Na podnebie obce má veľký vplyv severný výbežok Podunajskej nížiny a hlavne jej južný sklon, ktorý ovplyvňuje slnečný svit, a tým aj celkové slnečné ohrievanie oblasti. Priemerné ročné zrážky dosahujú hodnotu 550- 600 mm. Prevládajúce smery vetra sú južné až juhozápadné.

Teplotné podmienky

Nasledovné klimatické údaje sú podľa dlhodobého /päťdesiatročného/ priemeru meraní meteorologickej stanice SŠ Radošina:

- priemerná ročná teplota 10,15 C
- priemerná teplota za vegetáciu 15,52 C
- celkové množstvo zrážok za rok 514,5 mm
- množstvo zrážok za IV – X. mesiac 371,2 mm
- interval medzi posledným a prvým dňom s teplotami 0,1 C a nižšími je viac 166 dní
- priemerné júlové teploty dosahujú hodnoty 25 – 27 C
- priemerná doba slnečného svitu za rok 2230 hod.
- prvý mrazivý deň v priemere 13.10.
- posledný mrazivý deň v priemere 10.4.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Na území obce sa okrem bežných druhov tráv vyskytujú rastlinné spoločenstvá zastúpené listnatými stromami: lípa malolistá (*Tilia cordata*), breza previsnutá (*Betula pendula*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*), dub letný (*Quercus robur*), dub cerový (*Qercus cerris*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*). V obci sa vyskytujú aj liečivé rastliny.

Zoografické zloženie bioty zodpovedá charakteru krajiny a na území obce sa vyskytujú: sova obyčajná (*Strix aluco*), hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*), ďateľ veľký (*Dendrocopos major*), veverica stromová (*Sciurus vulgaris*), diviak lesný (*Sus scrofa*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), bažant (*Phasianus colchicus*), plazy.

Pedologické podmienky

Z pôdných typov sú v obci zastúpené najmä hnedozeme, miestami pseudoglejové, hnedozeme kultizemné a pseudogleje. Z pôdných typov prevládajú

hlinité pôdy. Pôdny profil je hlboký až veľmi hlboký a skelet v ňom je zastúpený len minimálne.

Štruktúra pôdneho fondu

Celková rozloha katastra obce Blesovce je 513,48 ha. V štruktúre pôdneho fondu má dominantné postavenie poľnohospodárska pôda, ktorá sa rozprestiera na ploche 442,7 ha (86,25 %). Lesné pozemky zaberajú 2 % z celkovej rozlohy, zastavané pozemky majú na celkovej rozlohe 1,13 % - ný podiel, vodné a ostatné plochy predstavujú 10,63 % z celkovej rozlohy.

Stupeň zornenia poľnohospodárskej pôdy je vysoký, dosahuje úroveň 93,74 %. Ostatné pozemky majú na celkovej rozlohe nízky podiel a sú tvorené trvalými trávnyimi porastami (6,26 %). V obci sa nenachádzajú vinice, chmeľnice ani sady.

Na teplotných pomeroch sa výrazne uplatňuje reliéf pohoria Považského Inovca, ktorý zabraňuje prenikaniu studených vzdušných mäs zo severu a je otvorené pre južné prúdenie. Spolu s prevládajúcou južnou expozíciou svahov spôsobuje zvýšenie priemerných teplôt. Slnecný svit v letnom období je až 60 % , v zimnom období cca. 25 %.

1.4 Technická infraštruktúra

Doprava

Dostupnosť územia a kvalitná dopravná infraštruktúra sú dôležité prvky ovplyvňujúce ekonomický a sociálny rozvoj územia. Cez obec Blesovce prechádzajú cesty III. a nižšej triedy v celkovej dĺžke 8,35 km (cesty III. triedy – 0,87 km, a miestne komunikácie v dĺžke 7,5 km). Miestne komunikácie sú v zlom technickom stave, vyžadujú si rekonštrukčné úpravy.

V obci sú chodníky pre chodcov v celkovej dĺžke 1000 m. Na úseku spojnice medzi miestnou komunikáciou a hlavnou cestou sa často stávajú dopravné nehody. Súčasťou miestnych komunikácií sú 2 mosty a 1 autobusová zastávka, ktoré sú v zlom technickom stave. Pohyb obyvateľstva je zabezpečený verejnou autobusovou alebo individuálnou dopravou, cez obec neprechádza železničná sieť, najbližšia železničná stanica je v 14 km vzdialených Topoľčanoch. V súčasnosti je počet spojov, ktoré zabezpečujú denný presun obyvateľstva do okresného mesta Topoľčany, Bánoviec nad Bebravou a Piešťan vyhovujúci.

Obec má vybudované 1 parkovisko, ktoré je v súčasnosti postačujúce pre potreby obce. V trasách miestnych komunikácií nie sú chodníky vybudované. Konštrukcia chodníkov, ktoré sú popri hlavnej ceste je asfaltovo-betónová. Na niektorých miestach, kde sa chodníky nenachádzajú, je bezpečnosť ľudí aspoň čiastočne riešená obmedzením rýchlosti dopravy.

Parkovacie miesta existujú iba v trase štátnej cesty III. triedy a na niektorých miestnych komunikáciách pri objektoch vybavenosti a služieb, na miestach, kde prichádzajú zákazníci, zamestnanci a návštevníci. Povrch parkovacích miest je rôznych. Nedostatok parkovacích miest je však najviac viditeľný pri spoločenských akciách. Za týmto účelom by bolo potrebné vytvoriť miesta na parkovanie v určitej lokalite pre osobné automobily.

Garážovanie motorových vozidiel je riešené hlavne v súkromných garážach v rodinných domoch, alebo v samostatne stojacich garážach pri rodinných domoch. Firemné vozidlá sú garážované v areálových objektoch.

Hromadnú prepravu osôb obce zabezpečuje autobusová doprava. Prepravu cestujúcich hlavne do okresného mesta Topoľčany, ale aj do okolitých sídiel, zabezpečuje dopravný závod ARRIVA Nitra závod Topoľčany.

Vodovod, kanalizácia a plynovod

Obyvatelia využívajú ako zdroj pitnej vody domové studne. Voda v studniach je klasifikovaná ako závadná. Obec nemá vybudovaný verejný vodovod. Vybudovanie celoobecného vodovodu s kvalitnou pitnou vodou patrí medzi hlavné podmienky ďalšieho rozvoja obce.

Nevybudovaná kanalizácia a čistiareň odpadových vôd je vážnou prekážkou ďalšieho rozvoja obce.

Z hľadiska hygienického i hľadiska ďalšieho rozvoja obce je stav odkanalizovania odpadových vôd z obce nevyhovujúci. Obec nemá vlastný systém kanalizácie a nie je napojená na žiadnu čističku odpadových vôd. V tejto oblasti sa plánuje výrazná investícia. Odpadová voda je zhromažďovaná v žumpách a septikoch, ktoré sú staré a priepustné a ohrozujú tak podzemnú vodu, čo predstavuje reálnu hrozbu pre zdravie miestnych obyvateľov a životné prostredie.

Odvádzanie dažďových vôd je riešené ochrannými technickými zariadeniami pre odvádzanie dažďových povrchových vôd pomocou udržiavaných rigolov vedľa štátnej cesty. Miestne komunikácie majú rigoly, miestami ale neudržiavané. Z tohto dôvodu dažďové vody vsakujú do zelených pásov vedľa komunikácie alebo sa priamo zhromažďujú na ceste a vytvárajú kaluže.

Zemný plyn sa v obci v prevažnej miere používa na vykurovacie účely, prípravu teplej vody a na varenie. Dodávateľom zemného plynu v obci je SPP a.s. Každý odberateľ je vybavený obchodným meradlom na meranie odobratého množstva zemného plynu. V obci sa nachádzajú tri kategórie odberateľov zemného plynu. Sú to domácnosti, maloodberatelia a strednoodberatelia respektíve veľkoodberatelia. Zemný plyn je dodávaný systémom plynárenských zariadení, ktorých prevádzkovateľom je v súčasnosti SPP a.s. OZ Nitra.

Elektrická sieť, pošta a telekomunikácie

Vybavenie obce Blesovce elektrickou energiou je zabezpečované systémom transformovní, ktoré sú napojené na 22kV vzdušné vedenie. Všetky elektrické siete, verejné osvetlenie a aj transformovne sú v pomerne dobrom technickom stave. Pre prípadné nové investičné zámery v obci bude treba riešiť rekonštrukciu elektrickej siete, hlavne čo sa týka osadenia nových transformovní, prípadne rekonštrukciou existujúcich transformovní. Možné je aj zvýšiť prenosovú schopnosť niektorých úsekov nízkonapäťového vedenia.

V obci sa nenachádza pobočka pošty. Telekomunikačné služby sú v obci zabezpečené prostredníctvom digitálnej telefónnej ústredne, ktorá je napojená na diaľkové káble. Táto ústredňa bola daná do užívania v roku 2004 a nahradila starú analógovú ústredňu. V súvislosti s inštaláciou novej ústredne by bolo vhodné v celej obci drôtové pripojenie nahradiť podzemnými optickými káblami. Obec má možnosť pripojenia na internet pomocou WIFI signálu, ktorú ponúka súkromná spoločnosť. V obci je zriadený aj miestny rozhlas. Rozvod miestneho rozhlasu je urobený vzdušnými a káblovými vodičmi na spoločných elektrických stĺpoch nízkeho napätia a na samostatných oceľových stožiaroch. Reprodukory sú umiestnené na samostatných stožiaroch aj na betónových stĺpoch nízkonapäťového elektrického vedenia.

Odpady

Zber a likvidáciu tuhého komunálneho odpadu zabezpečuje pre obec firma Niehlsen-ECO Topoľčany, ktorá odváža komunálny odpad každý druhý týždeň. Obec má zavedený separovaný zber odpadu pre papier, sklo, kovy a plasty prostredníctvom zberných nádob určených pre konkrétny druh odpadu. Zber drobného stavebného a nebezpečného odpadu sa uskutočňuje podľa potreby prostredníctvom mobilného eko-skladu s presne určeným termínom odvozu.

Systém odpadového hospodárstva v obci v súčasnosti stačí pokrývať miestne potreby, ale vyžaduje si modernizáciu zahŕňajúcu zriadenie zberného dvora, zvyšovanie množstva vyseparovaného odpadu a vyriešenia spôsobu nakladania s bioodpadom.

V obci sa nedostatočne využívajú biologické odpady na organické hnojivá - zatiaľ sa nepodarilo vytvoriť podmienky na zriadenie kompostovacích plôch.

Okrem riadených skládok vznikajú tzv. divoké skládky. Ich pôvod možno hľadať v príznačnej ľahostajnosti a nedisciplinovanosti verejnosti, ale i v problémoch umiestňovania a pravidelného vyprázdňovania kontajnerov.

Predpokladá sa preto, že spomíname divoké skládky budú ekologicky zlikvidované a nahradené zeleňou. Napriek tomu by však obec mala v budúcnosti zvýšiť opatrenia na zabránenie vzniku takýchto skládok.

1.5 Analýza obecných financií

Realizácia Programu rozvoja obce Blesovce nie je možná bez finančných prostriedkov. Z toho vyplýva, že prvoradou úlohou je zaistenie potrebných finančných zdrojov.

Hlavnú zložku verejných financií predstavuje obecný rozpočet. Prostredníctvom svojho rozpočtu obec financuje tak vlastné činnosti, ako aj činnosti delegované štátom (napr.: sociálna činnosť).

Zostavovanie miestneho rozpočtu je veľmi dôležitá etapa rozpočtového procesu, z dôvodu čo najpresnejšieho naplánovania príjmovej a výdavkovej stránky rozpočtu.

tab. Daňové príjmy obce v EUR

Druh dane	2012	2013	2014
Dane celkom	60 175,53	59 130,49	69 269,38
Daň z príjmu FO	43 070,86	45 954,24	46 778,36
Daň z príjmu PO			
Daň z pozemkov	11 490,52	7 476,83	16 307,86
Daň zo stavieb	1 691,63	1 832,70	1 821,52
Miestne dane a poplatky	3 922,52	3 866,72	4 361,64

zdroj: OÚ Blesovce

tab.: Príjmy a výdavky obce v EUR

	2012	2013	2014
Príjmy celkom	296 592,48	99 256,32	101 476,30
Výdavky celkom	296 560,31	98 625,26	95 308,40
Kapitálový výdavok	233 090,15	22 714,16	10 281,49
Výsledok hospodárenia	32,17	631,06	4 863,94

zdroj: OÚ Blesovce

Príjmy obce Blesovce v sledovanom období 2012 – 2014 vykazovali rastúci trend, ktorý vykazovali aj výdaje. Najvýznamnejšou príjmovou zložkou obce tvoria daňové príjmy a príjmy z dotácií.

Výdaje obce v sledovanom období boli nižšie ako príjmy. To vytvára dobrú finančnú spôsobilosť pre financovanie a spolufinancovanie aktivít a projektov podporujúcich rozvoj obce. Preto je pri vytváraní nasledujúcich rozpočtov naďalej dbať hlavne na výdavky ako aj správne nastavenie celkového rozpočtu. Na ich efektívnejšie využitie bude veľkou mierou prispievať aj Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

1.6 Programový prienik s VÚC Nitra

Definovanie strategických cieľov obce Blesovce musí vychádzať z rozvoja kľúčových oblastí PHSR NSK. Ide o týchto 5 oblastí:

I. Hospodárstvo

Dlhodobý stabilný ekonomický vývoj založený na diverzifikovanej štruktúre s prevahou odvetví produkujúcich vysokú pridanú hodnotu a odvetví využívajúcich endogénne zdroje kraja. Ekonomickou výkonnosťou bude kraj patriť do prvej polovice v rámci Slovenskej republiky.

II. Ľudské zdroje

Dlhodobý vyvážený rast vzdelanostnej úrovne sprevádzaný zvyšovaním celkovej zamestnanosti s osobitným zreteľom na ohrozené skupiny obyvateľov. Zvyšovanie kvality a dostupnosti poskytovaných sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti. Budovanie efektívnych systémov pre regionálnu a miestnu samosprávu. Rozvoj spolupráce na regionálnej, nadregionálnej, resp. medzinárodnej úrovni prostredníctvom podpory formovania partnerstiev.

III. Pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka

Konkurencieschopný agropotravinársky sektor budovaný na synergii rôznych typov a foriem poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov, vytvárajúci inovatívne prostredie na vidieku, prosievajúci k tvorbe pracovných príležitostí a k zodpovedajúcej kvalite života vidieckeho obyvateľstva.

IV. Infraštruktúra

Modernizácia a zvýšenie bezpečnosti dopravnej infraštruktúry v prostredí transeurópskeho dopravného systému. Zlepšenie dostupnosti a zvýšenie atraktivity miest a obcí Nitrianskeho kraja a dobudovanie energetickej a informačnej infraštruktúry kraja. Budovaním modernej sociálnej infraštruktúry vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality života občanov.

V. Životné prostredie

Udržiateľný rozvoj územia zabezpečený znižovaním rizika vzniku resp. zmierňovaním negatívnych dopadov vplyvujúcich na kvalitu zložiek životného prostredia, prostredníctvom budovania a rozvoja zariadení environmentálnej infraštruktúry a zvyšovaním environmentálneho povedomia obyvateľov kraja.

2 Strategická časť

Vízia:

Neustále zlepšovanie kvality života občanov obce Blesovce a zabezpečenie primeraného rozvoja vo všetkých oblastiach v zmysle princípov trvalo udržateľného rozvoja a zlepšovania kvality životného prostredia.

2.1 SWOT analýza

V etape analýz a tvorby stratégií spracovatelia využívajú rôzne matice, ktoré poukazujú na vzájomné vzťahy kritických faktorov. Jednou z nich je matica SWOT, ktorá tvorí koncepčný základ systematickej analýzy. Je moderným nástrojom analýzy hrozieb a príležitostí vo vonkajšom prostredí, hodnotených vo vzťahu k vnútorným silným a slabým stránkam, pričom uľahčuje ich vzájomné porovnávanie.

Model SWOT je špecifický v tom, že vychádza z hrozieb, preto sa často k strategickému plánovaniu pristupovalo až za predpokladu očakávaných problémov. Matica SWOT systematizuje výber príslušnej stratégie, ktorá zodpovedá jednotlivým kombináciám vnútorných silných a slabých stránok, ale i príležitostiam a hrozbám vo vnútornom prostredí. SWOT analýza je štandardnou metódou bežne používanou v oblasti regionálneho rozvoja a plánovania.

Podstatou tejto metódy je odhalenie a súčasne vzájomné porovnanie vnútorných silných a slabých stránok (S- Strengths and W-Weaknesses) a možností a hrozieb (O-Opportunities and T-Threats), ktoré pôsobia na skúmaný objekt zvonka. Zmysel SWOT analýzy spočíva v akceptovaní silných stránok a odstraňovaní stránok slabých, čím sa zvyšuje pravdepodobnosť realizácie prípadných príležitostí a eliminuje sa dopad špecifikovaných hrozieb.

Základnou úlohou je teda analyzovať súčasnú a očakávanú budúcu situáciu, určiť smer rozvoja a nájsť prostriedky na dosiahnutie stanoveného cieľa resp. poslania.

2.1.1 Technická infraštruktúra

Blesovce - obec pripravená vybudovať vodovod a kanalizáciu.

Súčasný stav :

- Havarijný technický stav komunikácií
- Nevybudovaná komplexná sieť vodovodu a kanalizácie
- Nedostatočný rozsah a zlý stav existujúcich chodníkov
- Nedostatočný rozsah a vysoká spotreba verejného osvetlenia
- Zlý stav existujúcich chodníkov
- Zastaraný informačný systém v obci
- Vysoké energetické nároky v obecnom dome

SWOT analýza :

Silné stránky:

- Obec je lokalizovaná v blízkosti väčších sídel
- Vybudovaná telekomunikačná sieť
- Vybudovaná elektrická sieť

- Vybudované rozvody zemného plynu
- Existujúce verejné osvetlenie

Slabé stránky :

- Alarmujúci sa stav miestnych komunikácií
- Zlý stav chodníkov a ich nedostatočný rozsah
- Neexistujúce námestie ako centrum obce
- Chýbajúce orientačné tabule
- Potreba modernizácie časti technickej infraštruktúry
- Potreba vybudovania vodovodnej siete a kanalizácie a napojenie sa na čističku odpadových vôd

Príležitosti:

- Využívanie financií z fondov EÚ
- Vybudovanie komplexnej vodovodnej siete a kanalizácie
- Príprava lokalít na IBV
- Výstavba nájomných bytov
- Vyriešenie miestnych komunikácií, dopravy a parkovania v obci
- Dobudovanie sietí pre moderné technológie (vysokorýchlostný internet)
- Zlepšenie rozsahu a kvality verejného osvetlenia

Ohrozenia:

- Všeobecne stagnujúci hospodársky rozvoj
- Nedostatočný systém financovania cestného hospodárstva
- Zvyšovanie prevádzkových nákladov
- Rast cien energií
- Nízky ekonomický potenciál obyvateľstva
- Nedostatočné využívanie finančných zdrojov cez EÚ projekty
- Nezaujím ľudí o nové lokality určené pre IBV z ekonomických dôvodov
- Migrácia a presídlenie mladých ľudí za prácou do väčších sídiel
- Klesajúci počet obyvateľov - klesajúca pôrodnosť

Strategické ciele :

- Vybudovanie vodovodu a kanalizačnej siete
- Zabezpečenie odtekania povrchových dažďových vôd z cestných komunikácií
- Rekonštrukcia existujúcich miestnych ciest a chodníkov podľa technického stavu Príprava nových lokalít na IBV vytvorením prístupových ciest k potencionálnym plochám
- Rekonštrukcia obecného domu
- Výstavba bytoviek s nájomnými bytmi
- Vhodné umiestnenie informačných tabúl
- Rekonštrukcia respektíve výmena nízkonapäťového elektrického vedenia za podzemné vedenie

2.1.2 Sociálna infraštruktúra

Blesovce - obec pripravená zabezpečovať sociálnu starostlivosť pre všetky vekové kategórie obyvateľstva.

Súčasný stav :

- Slabá sociálna infraštruktúra pre dôchodcov
- Nedostatočná komplexnosť zdravotného zabezpečenia v obci
- Absencia ubytovacích priestorov pre sociálne slabšie vrstvy
- Nedostatok bezbariérových prechodov a vstupov
- Nedostatočná propagácia zdravého životného štýlu
- Nedostatočné sociálne cítenie obyvateľstva

SWOT analýza :

Silné stránky :

- Existujúce priestory prípadne nehnuteľnosti vhodné na novú výstavbu a rekonštrukciu pre účely bývania
- Blízkosť väčších sídiel
- Pomerne dobrý zdravotný stav obyvateľstva

Slabé stránky:

- Rodiny s nízkym finančným príjmom
- Chýbajúce projekty sociálnych služieb a pomoci
- Nemotivujúce prostredie pre rozšírenie zdravotníckych služieb
- Nedostačujúci model financovania sociálnych služieb
- Nedostačujúci model financovania zdravotníctva a poistného systému
- Predsudky občanov pri poskytovaní sociálnej pomoci
- Slabá angažovanosť obyvateľstva
- Slabá informovanosť obyvateľstva

Príležitosti:

- Vypracovávanie projektov zameraných na sociálnu starostlivosť s fondov EÚ a iných grantových schém
- Existujúca podpora štátu, VÚC a obce
- Rozvoj sociálnej starostlivosti
- Využitie ľudského potenciálu
- Osveta zameraná na sociálne cítenie obyvateľstva
- Osveta pre zdravý zdravotný štýl obyvateľstva

Ohrozenia:

- Nedostatky v legislatíve
- Miera nezamestnanosti
- Nedostatočná spolupráca miest a obcí pri využívaní podpory z EÚ
- Komplikovaný systém získavania prostriedkov z projektov podporovaných fondmi EÚ
- Chátrajúci domový a bytový fond
- Zhoršujúca sa životná úroveň
- Narastajúca apatia a netolerantnosť medzi ľuďmi
- Nedostatočná činnosť štátnych orgánov a úradov na úseku sociálnej starostlivosti o riešenie problémov tých sociálne slabších vrstiev obyvateľstva, ktoré si nie sú schopné pomôcť samy
- Nedostatočný a často neefektívny postoj polície k nie len sociálnym problémom obyvateľstva

Strategické ciele :

- V nadväznosti na zriadenú opatrovateľskú službu zriadenie pomoci dôchodcom vo forme „zdravotnej sestry“, ktorá by príležitostne a podľa potrieb pomáhala osamelým dôchodcom v ich domoch
- Zabezpečenie a príprava lokalít pre výstavbu obecných nájomných bytov
- Zabezpečenie a príprava lokalít pre výstavbu nájomných bytov pre sociálne slabšie vrstvy
- Neustále zabezpečovanie a vznik klubu dôchodcov
- Rozšírenie poskytovania sociálnych služieb dôchodcom a iným sociálne slabším vrstvám obyvateľstva
- Prehodnotenie možností získania finančných prostriedkov z fondov EÚ na zabezpečenie a rozširovanie služieb pre dôchodcov a sociálne slabšie vrstvy obyvateľstva
- Vybudovanie bezbariérových prechodov a vstupov

2.1.3 Školstvo, šport a kultúra

Blesovce - obec vzdelaných ľudí so zdravým životným štýlom.

Súčasný stav :

- Absencia školy a školských zariadení
- Nedostatočné možnosti športového vyžitia mládeže
- Nedostatočne využívané existujúce zariadenia
- Nedostatočné využívanie kultúrno-historického potenciálu regiónu
- Nedostatočný záujem miestneho obyvateľstva o kultúrne a spoločenské akcie v obci
- Zhoršovanie kultúrneho výzoru obce znečisťovaním verejných priestranstiev a kultúrneho domu

SWOT analýza :

Silné stránky:

- Dlhodobá tradícia poľnohospodárstva a záhradkárstva v regióne
- Existujúci športový areál
- Rôzne kultúrne akcie
- Ľudské zvyky a tradície
- Možnosť ďalšieho rozširovania športového areálu o iné druhy športov
- Blízkosť sídla k viacerým športovo-rekreačným zariadeniam v regióne
- Blízkosť sídla k výstavnému sídlu Nitra

Slabé stránky :

- Zlý technický stav budov
- Neexistencia projektov na ďalší rozvoj obce po spoločenskej a kultúrnej stránke
- Slabší záujem širších vrstiev obyvateľstva o aktivity, ktoré narušujú klud
- Nedostatok peňazí na rozvoj kultúry a športu
- Znečisťované verejné priestranstvá obce a havarijný stav kultúrneho domu

Príležitosti:

- Cez projekty a granty získať finančné prostriedky na vytvorenie podmienok pre zníženie nákladov na prevádzku
- V prípade zvýšeného počtu detí, možnosť vybudovania obecnej materskej školy
- Hľadanie sponzorov, ktorí by finančne podporovali rôzne kultúrne, spoločenské a športové akcie
- Rozvoj športu a kultúrnych podujatí
- Podpora záujmu mladých ľudí o tradičné, ale aj nové športy
- Obnova kultúrneho domu a jeho prestavba na komunitné centrum

Ohrozenia:

- Vysoké prevádzkové náklady
- Vplyv konzumných kultúr a negatívnych javov na obyvateľstvo, ale hlavne na mládež
- Nedostatočný záujem občanov o život v obci
- Hospodársky pokles s možným sťahovaním sa rodín za prácou

Strategické ciele :

- Využívanie alternatívnych zdrojov energií v súvislosti so znižovaním prevádzkových nákladov
- Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia
- Výstavba námestia ako kultúrno-spoločenského centra obce
- Rozširovanie zelene v obci
- Vybudovanie detského ihriska
- Vybudovanie oddychovej zóny v obci

2.1.4 Podnikanie a služby

Blesovce - miesto potencionálneho udržateľného rozvoja.

Súčasný stav :

- Nezamestnanosť
- Nevyužívané tradície a možnosti charakterizujúce obec
- Nedostatočná podpora malého a stredného podnikania v oblasti služieb, výroby a obchodu
- Nevyužívanie obnoviteľných zdrojov energie
- Nedostatočná príprava plôch pre priemyselné parky
- Nedobudovaná technická infraštruktúra
- Slabšia atraktivnosť pre nových investorov
- Všeobecne sa zhoršujúca životná úroveň obyvateľov

SWOT analýza :

Silné stránky:

- Dobré podmienky pre záhradkárstvo a poľnohospodárstvo
- Dlhoročná tradícia v záhradkárstve a poľnohospodárstve
- Obec leží v blízkosti krajského mesta Nitra
- Vybudovaná telekomunikačná sieť
- Vybudovaná elektrická sieť

- Vybudované rozvody zemného plynu
- V obci je dostatočne veľké množstvo kvalifikovaných ľudských kapacít schopných zapojiť sa do pracovného procesu
- Ľudský potenciál charakterizovaný všestrannými zručnosťami

Slabé stránky:

- Zhoršujúci sa stav miestnych komunikácií
- Potreba budovania siete kanalizácie a vodovodu
- Slabé respektíve nedostatočné finančné možnosti v súvislosti s rozvojom malého a stredného podnikania
- Nepripravené územie pre potenciálny rozvoj hospodárstva a služieb a pre vstup zahraničných investorov
- Slabšia propagácia sídla medzi podnikateľmi
- Nezaujímajú investorov
- Horšia dopravná infraštruktúra
- Nedostatočné priestorové možnosti pre rozvoj malého a stredného podnikania
- Nedostatočná finančná a legislatívna podpora malého a stredného podnikania

Príležitosti:

- Rozvoj zamestnanosti v regióne
- Rozvoj podnikateľských aktivít súvisiacich s typickým charakterom krajiny (poľnohospodárstvo, vinárstvo, záhradkárstvo)
- Rozvoj podnikateľských aktivít zameraných na agroturistiku

Ohrozenia:

- Nedostatočné systémové nástroje podpory rozvoja malého a stredného podnikania
- Obmedzenie prístupu a vstupu investícií
- Hospodárska a záhradkárska recesia v dôsledku vysokých vstupov a na druhej strane nízkych cien za poľnohospodárske výrobky
- Nedostatočná dostupnosť efektívnych úverových zdrojov
- Nemotivujúce podnikateľské prostredie

Strategické ciele :

- Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energií
- Rekonštrukcie ulíc podľa potrieb a technického stavu v súvislosti s umožnením rozvoja podnikania
- Vybudovanie kanalizačnej siete a vodovodu v súvislosti s lepšou podporou rozvoja podnikania v obci
- Rekonštrukcia ďalšej technickej infraštruktúry v súvislosti s lepšou podporou rozvoja podnikania v obci
- Obnova a rekonštrukcia občianskej vybavenosti
- Podpora miestnych živnostníkov a podnikateľov, ktorých činnosť je zameraná na služby, obchod a výrobu
- Zriadenie informačných tabulí o poskytovaných službách v obci

2.1.5 Cestovný ruch

Blesovce - región prítiažlivý pre ľudí so záujmom o letnú turistiku.

Súčasný stav :

- Nedostatočné množstvo turistov
- Nedostatok ubytovacích kapacít
- Absencia stravovacích možností
- Nedostatočná informačná činnosť
- Nedostatočné množstvo propagačných materiálov propagujúcich obec Blesovce a blízke okolie
- Nedostatočná kvalita príľahlých rekreačných a turistických oblastí
- Nedostatočná spolupráca medzi samosprávou a podnikateľskými subjektmi cestovného ruchu pôsobiacimi v širšom regióne
- Schátralé a zničené historické pamiatky v okolí obce

SWOT analýza :

Silné stránky:

- Rotunda „Jurko“ a rozhľadňa nachádzajúci sa v blízkosti obce
- Typická poľnohospodárska a záhradkárska krajina
- Blízkosť sídla ku krajskému mestu Nitra
- Blízkosť k obci Bojná s významným náleziskom a Hajná Nová Ves
- Blízkosť sídla k viacerým športovo-rekreačným zariadeniam v regióne
- Dosah k ponitrianskej a vážskej cyklomagistrálne, navrhovaných v stratégii rozvoja cestovného ruchu NSK

Slabé stránky :

- Neexistencia informačného centra
- Zničené bývalé historické pamiatky v obci
- Nedostatočné základné služby pre turistov
- Chýba ubytovanie v súkromí, turistická ubytovňa, kemping
- Neexistencia sprievodcovských služieb
- Chýba športový areál s vybudovanými podmienkami pre viaceré v súčasnosti populárne športy
- Chýba komplexná ponuka programov na trávenie voľného času pre návštevníkov aj domácich obyvateľov
- Nepripravenosť obyvateľov na poskytovanie služieb v cestovnom ruchu
- Slabé rozšírenie agroturistických zariadení v širšom regióne
- Nedostatočné finančné zázemie pre rozvoj agroturistických zariadení

Príležitosti:

- Spolupráca kompetentných ľudí v rámci regiónu navzájom a aj smerom von
- Spolupráca a koordinácia činnosti so susediacimi regiónmi
- Spolupráca a koordinácia činnosti s inými turistickými a rekreačnými centrami v regióne
- Cykloturistika - dosah k ponitrianskej a vážskej cyklomagistrálne, navrhovaných v stratégii rozvoja cestovného ruchu NSK

- Získanie financií na podporu cestovného ruchu z projektov využívajúcich programy štátu a európskej únie
- Vybudovanie malého informačného centra
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu nitrianskeho samosprávneho kraja

Ohrozenia:

- Nepriaznivá politika štátu v oblasti podpory cestovného ruchu
- Nedostatok peňazí na rozvoj cestovného ruchu
- Zvyšovanie vstupných nákladov pre tvorbu informačných a propagačných materiálov
- Zvyšovanie vstupných nákladov na vytvorenie a údržbu zariadení slúžiacich na agroturistiku
- Slabý záujem ľudí všeobecne o cestovný ruch ako formu živobytia
- Neochota zainteresovaných ľudí, organizácií a podnikateľských subjektov spolupracovať

Strategické ciele :

- Vytvorenie oddychovej zóny
- Vytvorenie zón slúžiacich pre rybársku turistiku
- Vybudovanie cyklistického chodníka
- Spracovanie a vydanie kvalitného propagačného materiálu
- Podporovať rozvoj agroturistiky so zameraním na záhradkárstvo, poľnohospodárstvo, rybolov a návštevu prírody
- Zlepšenie spolupráce v celom regióne medzi podnikateľskými subjektmi pôsobiacimi v oblasti cestovného ruchu
- Propagácia agroturistiky medzi miestnym obyvateľstvom
- Propagácia budovania malých rodinných penziónov, kde by sa poskytovali služby ubytovania a stravovania
- Vybudovanie respektíve zabezpečenie stravovacích kapacít

2.1.6 Životné prostredie

Blesovce - obec uchováajúca prírodné a historické dedičstvo.

Súčasný stav :

- Znečistené verejné priestranstvá
- Neexistencia komplexnej vodovodnej a kanalizačnej siete
- Nedostatočné odvádzanie dažďových vôd a závadná voda v studniach
- Nedostatočná údržba rigolov popri cestách
- Nevyužívame alternatívnych a ekologickejších zdrojov energií
- Poškodená a strácajúca sa ľudová architektúra a tým miznúci typický charakter poľnohospodárskeho a vidieckeho sídla

SWOT analýza :

Silné stránky:

- Veľká biodiverzita územia a chránené druhy rastlín a živočíchov
- Viaceré druhy vtáctva v okolí rybníkov
- Výrazné historické a krajinné štruktúry
- Výhodný prírodný a ľudský potenciál
- Povrchové vody

- Zachovalé prírodné prostredie
- Zavedený separovaný zber odpadov

Slabé stránky:

- Nekoncepčný urbanizmus
- Nízky koeficient ekologickej stability
- Vplyvy ohrozujúce dodržiavanie čistoty životného prostredia
- Nevybudovaná komplexná vodovodná sieť a kanalizácie
- Nevyhovujúce riešenie dopravy v obci
- Nedostatočné vysporiadanie sa s odpadmi

Príležitosti:

- Budovanie územných systémov ekologickej stability
- Vykonávanie recyklácie
- Bezodpadové alebo nízkoodpadové hospodárenie
- Zvyšovanie ekologického vedomia u obyvateľov
- Motivácia občanov pre ekologické aktivity
- Využívanie alternatívnych zdrojov energií, napríklad využívanie slnečnej energie na ohrev vody, využívanie biomasy a pod.
- Revitalizácia a projekty zelene v obci

Ohrozenia:

- Nepredvídateľné prírodné udalosti
- Nepredvídateľné ekologické havárie
- Možné ekologické havárie na čerpacej stanici
- Zvyšujúca sa intenzita cestnej dopravy
- Divoké skládky tuhého komunálneho odpadu
- Zhoršený stav technickej infraštruktúry
- Nedostatočný záujem občanov o aktivity zamerané ekológiu a ochranu životného prostredia
- Ohrozovanie flóry a fauny v dôsledku neznalosti ľudí a subjektov
- Ohrozovanie flóry a fauny v dôsledku znečisťovania prostredia tuhým komunálnym odpadom a splaškami
- Globalizačné tendencie

Strategické ciele :

- Odstránenie divokých skládok
- Vybudovanie medziskládky recyklovaného odpadu
- Neustále zabezpečenie fungovania separovaného zberu
- Realizácia vodovodu a kanalizačnej siete v celej obci
- Zachovávanie, vybudovanie prípadne rekonštrukcia typickej drobnej architektúry v súvislosti so zachovaním charakteru krajiny
- Rozšírenie a udržiavanie siete smetných košov na verejných priestranstvách
- Zabezpečenie kvalitnej údržby verejnej zelene
- Rozvoj recyklácie a využívania obnoviteľných zdrojov energie
- Výsadba nových stromoradií
- Regulácia a protipovodňové opatrenia na potokoch Dolina a Prihonský potok

2.2 Operačné programy v rokoch 2014 - 2020

Slovensko bude čerpať Európske štrukturálne a investičné fondy (ďalej len „EŠIF“) prostredníctvom 6 základných operačných programov a Programu rozvoja vidieka 2014 - 2020:

- OP Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP)
- OP Ľudské zdroje (OP ĽZ)
- OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)
- OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)
- OP Výskum a inovácie (OP Val)
- OP Efektívna verejná správa (OP EVS)
- Program rozvoja vidieka 2014 - 2020

Obec Blesovce bude môcť využiť nenávratné finančné prostriedky z týchto osí jednotlivých OP.

Opis základných prioritných osí Integrovaného **regionálneho operačného programu** na obdobie 2014-2020:

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Prioritná os č. 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch

Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie

Prioritná os č. 5: Miestny rozvoj vedený komunitou

Opis základných prioritných osí **Operačného programu Ľudské zdroje** na programové obdobie 2014 – 2020:

Prioritná os 1: Vzdelávanie

Prioritná os 2: Zamestnanosť

Prioritná os 3: Sociálne začlenenie

Prioritná os 5: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

Opis základných prioritných osí Operačného programu **Kvalita životného prostredia** na obdobie 2014 – 2020:

Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry

Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami

Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy

Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch

Program rozvoja vidieka 2014 - 2020

Opatrenie 7: Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach

Pôjde o investície do úspor energií a zelenej infraštruktúry.

3. Programová časť

Programová časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce obsahuje popis aktivít, ktoré sa majú zrealizovať v jednotlivých oblastiach popisovaných v strategickej časti dokumentu. Tento popis aktivít má iba informatívny charakter a slúži pre internú potrebu. Jeho úlohou je mať prehľad o tom, čo môže obec v určitých daných obdobiach realizovať.

Plnenie jednotlivých úloh bude závisieť hlavne od toho, aké priority budú pre obec dôležité v danom období, aké finančné prostriedky sa získajú z vlastných zdrojov, z fondov Európskej únie a samozrejme od konečnej schválenej podoby rozpočtu obce v jednotlivých rokoch.

3.1 Akčný plán základných priorít obce

Akčný plán základných priorít obce obsahuje hlavné priority rozvoja obce, a to už prebiehajúce ale ešte nedokončené, a samozrejme aj priority ktoré sú ešte len v teoretickej rovine a javia sa ako nevyhnutné alebo aspoň vhodné pre ďalší rozvoj obce v najbližších rokoch.

Čo sa týka časového harmonogramu, plánovanie aktivít závisí hlavne od množstva finančných prostriedkov, ktoré môže obec v každoročnom rozpočte vyčleniť na rozvoj obce a samozrejme ako využije možnosti čerpania finančných príspevkov z fondov EÚ.

V súčasnosti prebehlo zbieranie a príprava aktivít pre rôzne oblasti možnosti čerpania zdrojov pre financovanie z fondov v novom programovacom období Európskej únie na roky 2007-2013. Je však potrebné dbať na viaceré skúsenosti z iných sídiel, kde sa pri väčšom množstve schválených projektov ukázalo ako správne spájanie menších sídiel do mikroregiónov, hlavne na úseku budovania technickej infraštruktúry a na úseku ochrany životného prostredia.

Takže určujúcim a významným krokom v ďalšom rozvoji obce je existujúca a hlavne kvalitná spolupráca medzi samosprávami v regióne, zástupcami štátneho a verejného sektora, podnikateľskou sférou, sociálnymi partnermi a aj mimovládny organizáciami.

3 základné priority obce na najbližšie obdobie 2015 - 2020:

Cieľ 1:	Zlepšenie životnej úrovne a kvality životného prostredia
Úloha :	Vybudovanie verejného vodovodu a kanalizácie v celej obci formou obecnej prírodnej čističky odpadových vôd
Úloha :	Odstraňovanie čiernych skládok TKO, odstraňovanie znečistenia a zveľaďovanie verejných priestranstiev
Cieľ 2:	Zlepšenie technickej infraštruktúry obce
Úloha :	Zabezpečenie rekonštrukcie miestnych komunikácií v lokalitách s problémovou dopravou
Úloha :	Príprava lokalít na IBV
Cieľ 3:	Revitalizácia obecného domu

Úloha : Revitalizáciou obecného domu znížiť náklady na energie

3.1.1 Akčný plán v oblasti technickej infraštruktúry

Problémy:

- zlý technický stav komunikácií
- nedostatočný rozsah chodníkov
- zlý stav existujúcich chodníkov
- neexistujúca komplexná vodovodná a kanalizačná sieť
- nepripravené lokality pre IBV
- nedostatočný informačný systém o obci

Priority :

- vybudovanie verejného vodovodu a kanalizačnej siete formou obecnej prírodnej čističky odpadových vôd
- rekonštrukcie miestnych komunikácií podľa potrieb a technického stavu
- vybudovanie centra „života“ obce
- príprava lokalít pre IBV
- budovanie chodníkov v obci

Cieľ č. 1.: Zvýšenie životnej úrovne a kvality životného prostredia

Úloha č. 1.1: Vybudovanie vodovodu a komplexnej kanalizačnej siete formou domových čističiek odpadových vôd

Cieľ č. 2.: Zlepšenie technickej infraštruktúry v obci

Úloha č. 2.1: Rekonštrukcia ulíc a chodníkov podľa potrieb a technického stavu

Úloha č. 2.2: Budovanie nových chodníkov v obci

Cieľ č. 3.: Zlepšenie vzhľadu obce

Úloha č. 3.1: Vybudovanie námestia ako centra „života“ obce

Úloha č. 3.2: Zabezpečenie udržiavania poriadku na verejných priestranstvách

Úloha č. 3.3: Skrášlenie verejných priestranstiev výsadbou okrasných drevín

Cieľ č.4.: Zatraktívnenie obce pre bytovú výstavbu

Úloha č. 4.1: Príprava lokalít na IBV

Úloha č. 4.1: Budovanie infraštruktúry pri potenciálnych plochách pre výstavbu

3.1.2 Akčný plán v oblasti sociálnej infraštruktúry

Problémy:

- slabá sociálna infraštruktúra pre dôchodcov
- nedostatok bezbariérových prechodov a vstupov
- nedostatok ubytovacích priestorov pre sociálne slabšie vrstvy
- nedostatočné sociálne cítenie obyvateľstva
- nedostatočná propagácia zdravého životného štýlu

Priority:

- zriadenie denného stacionára

- v nadväznosti na opatrovateľskú službu zriadenie pomoci dôchodcom vo forme „zdravotnej sestry“, ktorá by príležitostne a podľa potrieb pomáhala osamelým dôchodcom v ich domoch
- rozšírenie poskytovania sociálnych služieb dôchodcom a iným sociálne slabším vrstvám obyvateľstva
- vybudovanie bezbariérových prechodov a vstupov
- zabezpečovanie a podpora klubu dôchodcov s prípadným rozširovaním jeho činnosti o ďalšie služby

Cieľ č. 1.: Zlepšenie života dôchodcov v obci

Úloha č. 1.1: Zriadenie denného stacionára

Úloha č. 1.2: Zriadenie služby tzv. „zdravotnej sestry“

Cieľ č. 2: Podpora sociálne slabších vrstiev obyvateľstva

Úloha č. 2.1: Príprava lokalít pre výstavbu nájomných bytov

Cieľ č. 3: Zvyšovanie záujmu ľudí o pomoc sociálne slabším vrstvám obyvateľstva žijúcim v obci

Úloha č. 3.1: Osveta zameraná na sociálne cítenie ľudí

Úloha č. 3.2: Spoločenské oceňovanie obyvateľov aktívnych v sociálnej oblasti

Cieľ č. 4.: Zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva

Úloha č. 4.1: Rozšírenie služieb zdravotnej starostlivosti

3.1.3 Akčný plán v oblasti školstva, športu a kultúry

Problémy:

- slabé možnosti športového, kultúrneho a spolkového vyžitia mládeže
- nedostatočný záujem miestnych obyvateľov o kultúrne a spoločenské akcie

Priority:

- skrášlenie námestia ako centra „života“ obce
- rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia
- dobudovanie detského ihriska
- vybudovanie oddychovej zóny
- rekonštrukcia kultúrneho domu

Cieľ č. 1.: Zlepšenie kvality školstva v obci

Úloha č.1.1: Zlepšenie spolupráce Škola - Rodina

Cieľ č.2: Skrášlenie obce

Úloha č. 2.1: Vybudovanie centra „života“ obce

Úloha č. 2.2: Rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci do okrajových častí

Cieľ č.3: Zlepšenie kultúrnej atraktívnosti obce

Úloha č. 3.1: Podpora kultúrnych akcií v obci

Úloha č. 3.2: Osveta v oblasti rozvoja kultúry v obci

Úloha č. 3.3: Vytvorenie a zabezpečenie rozvrhu kultúrnych akcií počas roka

Úloha č. 3.4: Skrášlenie verejných priestranstiev výsadbou okrasných drevín

Cieľ č.4: Zlepšenie technického stavu športovísk

Úloha č. 4.1: Rekonštrukcia športového areálu

Úloha č. 4.2: Rozšírenie športových možností v športovom areáli

Úloha č. 4.3: Vybudovanie detského ihriska

Úloha č. 4.4: Vybudovanie oddychovej zóny

Úloha č. 4.5: Rekonštrukcia kultúrneho domu

3.1.4 Akčný plán v oblasti podnikania a služieb

Problémy:

- nezamestnanosť
- nedostatočné priestory pre obchod a služby
- nedostatočná podpora malého a stredného podnikania v oblasti služieb, výroby a obchodu
- nevyužívanie obnoviteľných zdrojov energie

Priority:

- zabezpečenie technickej infraštruktúry pre zatraktívnenie regiónu pre rozšírenie podnikateľských možností
- obnova a rekonštrukcia občianskej vybavenosti
- zriadenie a udržiavanie informačných tabúl o poskytovaných službách v obci
- podpora využívania obnoviteľných zdrojov energií
- podpora podnikateľov pôsobiacich v obci

Cieľ č. 1.: Zvyšovanie zamestnanosti v obci

Úloha č. 1.1: Podpora nových pracovných príležitostí na úseku podpory rozvoja cestovného ruchu

Úloha č. 1.2: Podpora nových pracovných príležitostí na úseku zvyšovania ochrany životného prostredia

Cieľ č.2: Dobudovanie siete služieb v obci

Úloha č. 2.1: Spracovanie a udržiavanie ponuky voľných priestorov v obci vhodných pre umiestnenie a rozšírenie služieb

Úloha č.2.2: Rekonštrukcia lokalít, vhodných pre rozšírenie ponuky služieb v obci

Cieľ č.3: Obnova a rekonštrukcia občianskej vybavenosti v súvislosti s rozvojom podnikania a služieb v obci

Úloha č. 3.1: Vytvorenie priorít pri obnove občianskej vybavenosti

Úloha č. 3.2: Vytvorenie prípadne vyhládanie podmienok pre obnovu občianskej vybavenosti

3.1.5 Akčný plán v oblasti cestovného ruchu

Problémy:

- schátralé historické pamiatky
- nedostatočné množstvo turistov
- absencia ubytovacích kapacít
- absencia stravovacích možností

- nedostatočná informačná činnosť
- nedostatočná propagácia regiónu
- nedostatočná spolupráca medzi samosprávou a podnikateľskými subjektmi cestovného ruchu pôsobiacimi v regióne

Priority:

- ubytovacie a stravovacie kapacity
- oddychová zóna
- cyklistický chodník
- propagačný materiál obce
- rozvoj a propagácia agroturistiky medzi miestnym obyvateľstvom
- podpora rozvoja víkendovej turistiky so zameraním na širšie okolie
- zlepšenie spolupráce v celom regióne medzi podnikateľskými subjektmi pôsobiacimi v oblasti cestovného ruchu

Cieľ č. 1.: Zvýšenie atraktivity obce z hľadiska turizmu

Úloha č. 1.1: Vytvorenie zóny pre kultúrnu, religióznu a poznávaciu turistiku

Úloha č. 1.2: Vytvorenie oddychovej zóny v obci

Cieľ č. 2: Rozšírenie turistických možností v obci a blízkom okolí

Úloha č. 2.1: Vybudovanie cyklistického chodníku a jeho napojenie na plánované cyklomagistrály

Úloha č. 2.2: Motivácia občanov pre zapojenie sa do práce v cestovnom ruchu

Cieľ č. 3.: Zlepšenie propagácie obce a regiónu

Úloha č. 3.1: Vydanie propagačného materiálu a turistických možnostiach v regióne

Úloha č.3.2: Koordinácia činností medzi samosprávou a podnikateľmi

Úloha č.3.3: Zabezpečenie dohľadu nad kvalitou a rozsahom poskytovaných služieb v oblasti cestovného ruchu

Úloha č.3.4: Umiestnenie informačných tabúl o obci

Cieľ č. 4.: Základné podmienky rozvoja turizmu v obci a v regióne

Úloha č.4.1: Finančná a legislatívna podpora agroturistiky obcou

Úloha č. 4.2: Vytvorenie stravovacích kapacít o formy atraktívnejšie pre turistov

Úloha č. 4.3: Osveta o rozšírení agroturistiky medzi miestnym obyvateľstvom

Úloha č. 4.4: Podpora rozšírenia rozsahu služieb v oblasti cestovného ruchu

Úloha č. 4.5: Zvyšovanie príťažlivosti územia, jeho hodnôt a tradícií

3.1.6 Akčný plán v oblasti životného prostredia

Problémy:

- divoké skládky
- znečistené verejné priestranstvá a pôda
- neexistencia kanalizačnej siete
- nedostatočná údržba zelene
- nedostatočné odvádzanie povrchových vôd z ciest
- nevyužívanie alternatívnych a ekologickejších zdrojov energií

- nedostatočné ekologické cítenie obyvateľstva

Priority:

- realizácia kanalizačnej siete formou domových čističiek odpadových vôd
- údržba rigolov popri cestách
- odstránenie divokých skládok
- zabezpečovanie separovaného zberu odpadov
- údržba verejnej zelene
- výsadba nových stromoradií
- rozvoj recyklácie a využívania obnoviteľných zdrojov energie

Cieľ č. 1.: Zlepšenie životnej úrovne a kvality životného prostredia

Úloha č. 1.1: Realizácia kanalizačnej siete v obci formou domových čističiek odpadových vôd

Úloha č. 1.2: Odstránenie divokých skládok

Úloha č. 1.3: Údržba verejnej zelene

Úloha č. 1.4: Umiestnenie smetných košov na verejných priestranstvách

Úloha č. 1.5: Výsadba nových stromoradií

Úloha č. 1.6: Zabezpečovanie ochrany všetkých zložiek životného prostredia

Cieľ č. 2.: Zlepšenie nakladania s odpadmi

Úloha č.2.1: Riešenie efektívneho systému triedenia odpadov

Úloha č.2. 3: Podpora recyklácie odpadov

Úloha č. 2.4: Osveta medzi miestnym obyvateľstvom v súvislosti so znižovaním objemu produkovaných odpadov

Cieľ č.3: Systém komplexného zabezpečenia údržby, poriadku a čistoty v obci

Úloha č.3.1: Zabezpečenie údržby verejnej zelene

Úloha č.3.2: Zabezpečenie údržby a čistoty verejných priestranstiev

Úloha č.3.3: Zabezpečenie efektívneho odstraňovania povrchových a dažďových vôd z chodníkov a cestných komunikácií

4. Realizačná časť

Inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce na obdobie 2015 – 2020 zabezpečí:

- riadiace orgány
- koneční realizátori
- užívatelia jednotlivých opatrení

Riadiaci orgán Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja – PHSR

Pre zabezpečenie realizácie programu je ustanovený riadiacim orgánom programu volená resp. Obcou zriadená tzv. "Rada rozvoja obce".

Orgán navrhuje, riadi a zlepšuje procesy rozvoja s cieľom podporovať politiku a stratégiu definovanú v schválenom programovom dokumente tak, aby ním zabezpečované činnosti boli s ostatnými orgánmi koordinované a prispievali k efektívnosti a účinnosti podpory rozvoja aktivít na území obce.

Obec podľa zákona č. 538/2008Z.z. :

- spracúva, schvaľuje, riadi a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu obce
- poskytuje súčinnosť na príprave a realizácii programu VÚC v území regiónu
- poskytuje súčinnosť pri príprave regionálnych operačných programov
- spolupracuje pri zabezpečovaní rozvojových spoločných zámerov viacerých obcí
- zriaďuje s inými obcami združenie obcí k ekonomicko-sociálnemu rozvoju obce a VÚC
- spracováva stanovisko k programom regionálneho rozvoja

Adresa a kontakty riadiaceho orgánu pre program

Obecný úrad Blesovce
Blesovce 117
956 01 Bojná

038 / 537 31 08
e-mail: oublesovce@wircom.sk

Zodpovedná osoba : starosta obce Blesovce: Pavol Cabaj

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je dokument, ktorý vo svojej podstate definuje rozvojové ciele a postupnosť krokov k stanoveným cieľom. V takomto procese je dôležité, aby bol zabezpečený koordinovaný postup jednotlivých krokov a realizácií (napr. príprava projektových zámerov, projekty v partnerstvách pre spoločný cieľ a pod.).

Hlavnou úlohou v procese realizácie a implementácie stratégie je práve koordinácia a súvzťažnosť postupov ktorá má zabezpečiť:

- kumuláciu vnútorných zdrojov – spájanie síl a zdrojov
- zabránenie duplicite

- rozdelenie úloh v území
- poznanie sa a vzájomná komunikáciu
- vzájomnú informovanosť

Ďalšou úlohou v procese implementácie je zabezpečovať monitorovanie a spätnú väzbu naplňania priorít a cieľov, čo následne zabezpečuje:

- spätnú väzbu realizovaných projektov
- hodnotenie účinkov a dopadov
- odporúčania pre zmeny stratégie
- krátkodobý aj dlhodobý vplyv realizovaných opatrení
- a ďalšie.

Z týchto zásadných dôvodov je nevyhnutné zriadiť formalizovanú jednotku, ktorej primárnym zmyslom bude práve dohľad nad procesom implementácie PHSR obce 2015 - 2020. Obvykle sa na úrovni obce jedná o konkrétnu skupinu občanov poverených obecným zastupiteľstvom na výkon tejto funkcie. Okrem poverenia je potrebné, aby obecné zastupiteľstvo zadefinovalo a schválilo aj kompetencie tejto „pracovnej skupiny“.

V praktickej rovine môže obecné zastupiteľstvo využiť dve cesty vytvorenia pracovnej skupiny:

1. poverí niektorú z existujúcich komisií, ktorú má zriadenú pre činnosť v oblasti rozvoja obce zabezpečovaním úloh spojených s procesom implementácie a monitoringu. Môže sa jednať aj o inú formu.
2. vytvorí novú samostatnú pracovnú skupinu pre tento účel.

Pracovná skupina vytvorená pre dohľad nad implementáciou stratégie k výkonu svojej činnosti nevyhnutne potrebuje zabezpečené organizačné zázemie. Je potrebné vybudovať stabilnú systém organizácie, ktorý bude funkčný po celú dobu platnosti spracovanej stratégie.

Organizačné zabezpečenie by malo plniť nasledovné úlohy:

- zabezpečiť činnosť pracovnej skupiny
- zabezpečovať monitorovanie stratégie
- zabezpečiť informovanosť partnerov o plnení stratégie
- zabezpečiť prístup k informáciám pre prípravu rozvojových projektov
- zabezpečiť informovanosť obecného zastupiteľstva o činnosti skupiny a pod.

Návrh organizačnej štruktúry:

Rozhodujúci orgán: Zastupiteľstvo obce Blesovce

Výkonný monitorovací orgán: Výbor (pracovná skupina) pre dohľad nad stratégiou (maximálne 5 členov)

Technické zabezpečenie: Obecný úrad Blesovce – poverený pracovník

Monitorovanie v teréne: Obecný úrad Blesovce

- členovia komisií obecného zastupiteľstva
- prípadne vyškolená skupina zamestnancov

4.1 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu

V záujme efektívneho a koordinovaného postupu činnosti pri realizácii Programu, jeho strategických cieľov a opatrení bude termín do 3 mesiacov od schválenia Programu v zastupiteľstve obce zriadený Monitorovací výbor, ktorého úlohou bude v pravidelných intervaloch hodnotiť zabezpečovanie programu v zmysle stanovených ukazovateľov.

Monitoring stratégie v súlade s navrhovanou organizačnou štruktúrou ja zabezpečovaný na dvoch základných úrovniach. Prvou je získavanie a prvotné spracovanie informácií z terénu.

Na jednej strane je potrebné sledovať realizované a pripravované aktivity, na druhej strane ukazovatele pôsobenia a dopadov implementácie PHSR na život v obci. Tieto úlohy môžu zabezpečovať iba pracovníci aktívni priamo v teréne. Je potrebné zabezpečiť systém (skupinu pracovníkov, aktivistov) spolupracujúcich na tejto úlohe.

K zabezpečeniu monitoringu je potrebné spracovať systém kritérií a ukazovateľov a metodiku monitoringu, tak, aby bolo možné reálne vyhodnocovať prebiehajúce procesy. Druhou úrovňou je odborné vyhodnocovanie informácií a sledovanie plnenia cieľov, priorít a úlohou vytvorenej pracovnej skupiny je zároveň aj spracovanie kritérií a ukazovateľov hodnotenia realizácie stratégie a metodiky jej monitoringu.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení zameraných na zmenu negatívneho vývoja, resp. o potrebe zmeniť ich výber alebo spôsob realizácie. Stabilizovať zásady procesu monitorovania umožní priebežná i etapovitá kontrola realizácie programu. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude obsahovať nasledovné činnosti:

- každoročné hodnotenie naplňania cieľov stanovených v PHSR,
- každoročné spracovanie plánu aktivít na nasledujúce obdobie
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov a opatrení,
- vyhodnotenie dopadov aktivít na občanov a porovnanie s počiatočnými preferenciami občanov pri zostavovaní PHSR.

Uvedené činnosti uskutočnené v procese monitorovania umožnia zhodnotiť postup v realizácii plánovaných úloh. Znamená sledovanie výstupov, financovanie jednotlivých činností, projektov alebo etáp.

Monitorovanie sa uskutočňuje prostredníctvom ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, objasňujú stav implementácie, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu.

Cieľom monitorovania pracovnými skupinami bude zabezpečiť konzistentné a pravidelné informácie o realizovaných a ukončených projektoch. Vhodným spôsobom na realizáciu monitoringu sú kvantitatívne ukazovatele úspešnosti, ktoré dávajú jednoznačnú odpoveď na stupeň alebo mieru naplnenia projektu v danom časovom období. Spôsob práce pracovnej skupiny uskutočňujúcej monitorovanie a hodnotenie vyplynie zo samotného charakteru projektu.

Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov. Tieto informácie sa transformujú do monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré sa prerokovávajú na zasadnutiach pracovnej skupiny.

Proces hodnotenia využíva ako svoje vstupy všetky dáta získavané v procese monitorovania. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia, sú hodnotiace a monitorovacie správy. Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom projektov. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení. Posudzuje sa hlavne vecná stránka a vzniknuté problémy. Riešenie prioritných problémov sa posudzuje s použitím kritérií voči stanoveným ukazovateľom.

Hodnotenie znamená kritické a objektívne overovanie. Plní funkciu spätnej väzby. Hodnotenie sa opiera o monitorovacie činnosti, ktoré mu poskytujú nevyhnutné informácie.

Monitorovacie ukazovatele procesu implementácie programu rozvoja obce:

- vytvorenie pracovnej skupiny pre proces implementácie
- počet stretnutí pracovnej skupiny
- počet správ o implementácii PHSR
- počet akčných plánov
- spracovanie monitorovacích ukazovateľov pre jednotlivé opatrenia
- počet informačných aktivít a realizácii programu
- úroveň a početnosť zberu informácií v teréne

Základné monitorovacie ukazovatele plnenia programu rozvoja obce:

- počet pripravených investičných aktivít v obci
- počet zrealizovaných investičných aktivít v obci
- objem zrealizovaných investičných aktivít
- objem získaných prostriedkov z externých zdrojov
- objem aktivizovaných vnútorných zdrojov
- miera zapojenia občanov a subjektov do aktivít programu rozvoja
- miera skvalitnenia poskytovaných služieb v obci
- počet a rozsah poskytovaných služieb v obci
- miera zvýšenia kvality a pripravenosti ľudských kapacít v obci
- miera zvýšenia návštevnosti obce
- miera zviditeľnenia sa obce v regióne, v SR a EÚ
- počet a kvalita zrealizovaných občianskych aktivít
- miera skvalitnenia života občanov v obci

Záver

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Blesovce na obdobie 2015 – 2020 vznikol pre potreby rozvoja obce a pre potreby vytvorenia určitého systému a smeru plánovania rozvoja obce.

Tento program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je rozčlenený do štyroch základných častí, a to charakteristika obce a regiónu, ďalej strategická časť zahrňujúca potreby obce Blesovce, programová časť a realizačná časť, ktorá obsahuje rozpis priorít, cieľov a úloh, ktorými by sa mala obec zaoberať v najbližších rokoch.

Hlavné smery rozvoja obce obsahujú priority v rozhodujúcich oblastiach života komunity predovšetkým na úseku zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja obce a regiónu za neustáleho zlepšovania kvality životného prostredia.

Chceme opäť upozorniť na to, že program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce nie je uzavretý dokument a je priebežne doplňovaný formou krátkodobých akčných plánov a v prípade zmeny východiskových podmienok aktualizovaný.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Blesovce vychádza z priorít a cieľov vytýčených pre rozvoj Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Veríme, že tento program hospodárskeho a sociálneho rozvoja bude akýmsi navigačným podkladom, ktorý bude ukazovať smer úspešného rozvoja obce Blesovce nie len v období rokov 2015 - 2020.